

INTERNATIONALE HANDEL EN LOGISTIEK MONITOR

Maart 2022

WERELDHANDEL

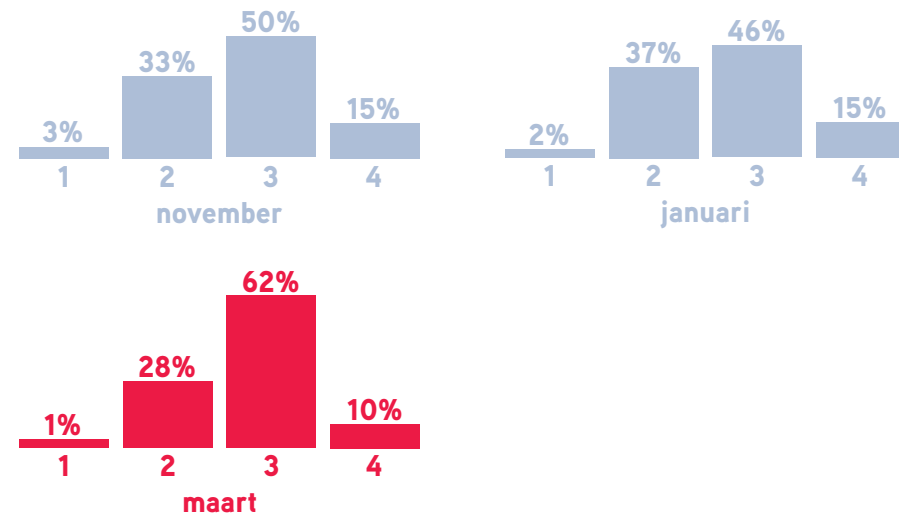
Ontwikkeling wereldhandel voor het bedrijf in de afgelopen maand

(basis: allen)

- 1 Makkelijker
- 2 Onveranderd
- 3 Moeilijker
- 4 Geen opgave

Wereldhandel nog moeizamer dan het al was

Ruim drie op de vijf ondervraagde bedrijven geven aan dat de wereldhandel voor hun bedrijf moeilijker verloopt dan een jaar geleden. Voorgaande metingen lag dat rond de 50% en daarmee is het aandeel deze maand duidelijk gestegen ten opzichte van januari 2022 en november 2021. We kunnen concluderen dat de wereldhandel in de afgelopen 2 maanden ten opzichte van een jaar geleden nog moeizamer verloopt dan in de periode van november 2021 tot en met januari 2022 het geval was.

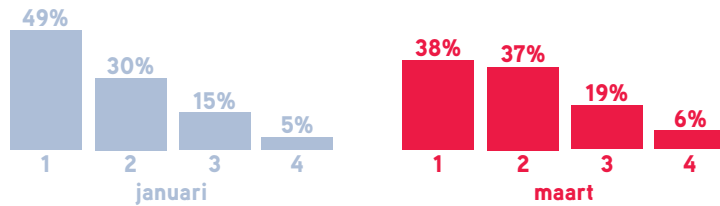

BEDRIJFSECONOMISCHE ONTWIKKELINGEN

Omzetontwikkeling ten opzichte van een jaar geleden

(basis: allen)

- 1 Beter
- 2 Onveranderd
- 3 Slechter
- 4 Geen opgave

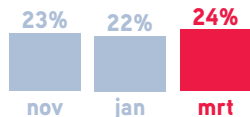

Omzetontwikkeling loopt iets terug

Bijna twee op de vijf de bedrijven geven aan dat de omzet beter is dan een jaar geleden en voor bijna een vijfde juist slechter. Per saldo (19%) zijn er meer bedrijven met een positieve dan een negatieve omzetontwikkeling. In januari 2022 lag dat saldo hoger (34%) en november 2021 was dat saldo ongeveer gelijk (23%), wat betekent dat de verbetering in januari 2022 ten opzichte van november 2021 in maart weer teniet is gedaan. Anderzijds is op dit moment de omzetontwikkeling bij bedrijven per saldo nog steeds positiever dan een jaar geleden.

Gemiddelde omzetstijging ten opzichte van een jaar geleden

(basis: omzet is beter dan een jaar geleden)

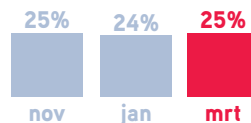

Gemiddelde omzetstijging onveranderd

De 38% bedrijven die aangeven dat de omzet was gestegen ten opzichte van vorig jaar gaven gemiddeld aan dat de omzet met 24% was gestegen, wat niet noemenswaardig verschilt van de voorgaande metingen.

Gemiddelde omzetzijging ten opzichte van een jaar geleden

(basis: omzet is slechter dan een jaar geleden)

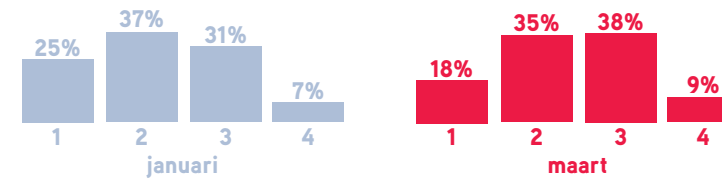
Gemiddelde omzetzijging gelijk gebleven

De 19% van de bedrijven die aangeven dat de omzet slechter is dan een jaar geleden gaven gemiddeld aan dat het daarbij om een omzetzijging ging van 25%, wat vrijwel gelijk is aan de voorgaande metingen.

Winstontwikkeling ten opzichte van een jaar geleden

(basis: allen)

- 1 Beter
- 2 Onveranderd
- 3 Slechter
- 4 Geen opgave

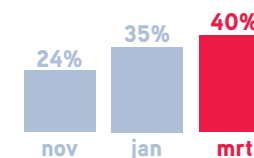

Winstontwikkeling nog negatiever

Bijna een vijfde van de ondervraagde bedrijven geeft aan dat de winst van het bedrijf ten opzichte van vorig jaar is gestegen, maar bijna twee vijfde geeft aan dat de winst slechter is dan een jaar geleden waardoor per saldo het aandeel bedrijven met positieve winstontwikkeling negatief is (-20%). Voorgaande metingen was dat saldo minder negatief met respectievelijk -6% in januari 2022 en -7% in november 2022. Kortom, de winstontwikkeling ziet er deze maand ten opzichte van een jaar geleden slechter uit dan voorgaande metingen het geval was.

Gemiddelde winststijging ten opzichte van een jaar geleden

(basis: winstgevendheid is beter dan een jaar geleden)

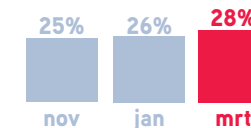

Gemiddelde winststijging verder toegenomen

De 18% bedrijven die aangeven dat de winst was gestegen ten opzichte van een jaar geleden gaven gemiddeld aan dat het om een winststijging van 40% ging, waarmee geconcludeerd kan worden dat de gemiddelde winststijging ten opzichte van een jaar geleden er nog iets beter uitziet dan januari 2022.

Gemiddelde winstdaling ten opzichte van een jaar geleden

(basis: winstgevendheid is slechter dan een jaar geleden)

Gemiddelde winstdaling onveranderd

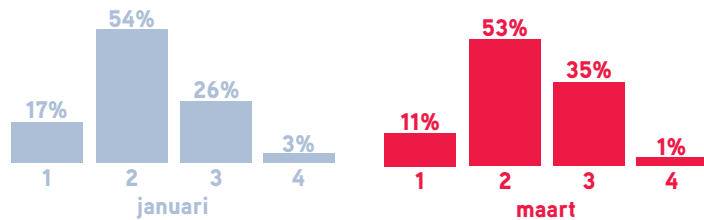
De 38% bedrijven die aangeven dat de winst was gedaald ten opzichte van een jaar geleden gaven gemiddeld aan dat het daarbij ging om een winstdaling van 28%, wat niet noemenswaardig verschilt van de voorgaande metingen.

VERSTORINGEN 1/2

Momenteel sprake van verstoringen in de bedrijfsvoering

(basis: allen)

1 Nee
2 In enige mate
3 In sterke mate
4 Geen opgave

Meer bedrijven ervaren verstoringen in sterke mate

Bijna negen op de tien bedrijven geven aan dat er momenteel sprake is van verstoringen in de bedrijfsvoering. Dat verschilt niet significant van voorgaande metingen. Echter het aandeel bedrijven dat in sterke mate verstoringen in de bedrijfsvoering ervaart, is wel gestegen ten opzichte van voorgaande maanden.

Acties om effect verstoringen te minimaliseren

(basis: momenteel sprake van verstoringen in de bedrijfsvoering)

Prijsverhogingen nog steeds meest genoemde actie

Bedrijven met verstoringen in de bedrijfsvoering proberen het vaakst het effect van verstoringen te minimaliseren met prijsverhogingen en op afstand op de tweede plaats door het aanleggen van voorraden. Alle resultaten verschillen niet noemenswaardig van de voorgaande metingen, met als uitzondering het aanleggen van voorraden. Ten opzichte van november 2021 wordt dat door minder bedrijven genoemd als actie.

Acties	nov	jan	mrt
Prijsverhogingen	48%	58%	55%
Voorraden aanleggen	47%	44%	38%
Overstap nieuwe leveranciers	24%	28%	28%
Nieuwe markten zoeken	21%	20%	23%
Nauwere/andere samenwerking/nieuwe spelers	20%	23%	23%
Supply chain verleggen	15%	13%	16%
Actief HR beleid	14%	15%	13%
Scenarioplanning toepassen	12%	9%	12%
Investeren in digitalisering en IT	13%	17%	11%
Werken met een ad hoc of supply chain crisisteam	10%	6%	11%
Andere producten verhandelen	9%	9%	10%
Samenwerken met bedrijven uit andere ketens	6%	9%	9%
Robotisering	6%	6%	5%
Investeren in een ander businessmodel	4%	4%	3%

Verstoringen waarvan sprake is in de bedrijfsvoering

(basis: momenteel sprake van verstoring in de bedrijfsvoering)

Oorlogs(dreiging) veel vaker genoemd

59% van de bedrijven waar momenteel sprake is van verstoringen in de bedrijfsvoering geeft aan dat het om gebrek aan grondstoffen gaat, wat neerkomt op 52% van het totaal aantal bedrijven. Op enige afstand volgen het gebrek aan personeel, logistiek en hoge energieprijzen in de rangorde van verstoringen. Ten opzichte van de vorige metingen zien we aanzienlijke stijgingen in het aandeel bedrijven dat oorlog(sdreiging) en sancties noemt als verstoringen. Ook 'hoge energieprijzen' wordt door meer bedrijven genoemd dan we in voorgaande metingen zagen. Minder vaak genoemd zijn de verstoringen 'niet kunnen reizen' en 'coronamaatregelen vanwege corona'.

Verstoring	nov	jan	mrt
Gebrek aan grondstoffen	57%	55%	59%
Personeelstekorten/arbeidsmarkt	54%	49%	48%
Logistiek	49%	41%	46%
Hoge energieprijzen/stroomtekort	30%	37%	46%
Ziekteverzuim	26%	34%	29%
Oorlog(sdreiging)	0%	5%	28%
Onvoorspelbare vraag	19%	18%	23%
Oplopende personele kosten vast	17%	20%	21%
Oplopende personele kosten flexkrachten	15%	18%	16%
Tekort aan verpakkingsmaterialen	19%	18%	16%
Sancties/export controle/dual use	4%	5%	16%
Niet kunnen reizen	28%	23%	12%
Chipstekorten	13%	11%	12%
Afnemende vraag	8%	8%	11%
Verslechtering betalingsgedrag	9%	11%	10%
Overheidsmaatregelen vanwege corona	18%	25%	9%
Teruglopende vakkennis in het bedrijf	10%	12%	9%
Overheidsmaatregelen in het algemeen	10%	15%	8%
Explosieve toename vraag	11%	13%	8%
Onduidelijke douane-procedures	10%	9%	7%
Financiering	7%	3%	3%
Onbetrouwbare IT systemen	2%	4%	2%
Hacking/cybersecurity issues	3%	2%	2%
Natuurrampen	2%	2%	0%
Non tarifaire maatregelen	1%	1%	0%

VERSTORINGEN 2/2

Verstoringen in logistiek

(basis: momenteel sprake van logistieke verstoringen in de bedrijfsvoering)

Levertijden blijven het grootste probleem

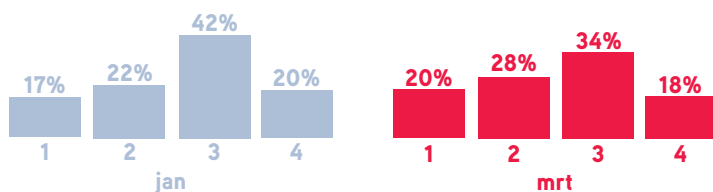
46% van de bedrijven waarbij momenteel sprake is van verstoringen in de bedrijfsvoering geeft aan dat het daarbij (mede) om verstoringen in de logistiek gaat. In veruit de meeste gevallen gaat het bij deze groep om problemen met levertijden en issues bij rederijen (containers). Alle resultaten zijn niet wezenlijk veranderd ten opzichte van de voorgaande metingen.

Verstoring	nov	jan	mrt
Levertijden	73%	71%	68%
Issues rederijen	74%	60%	65%
Weg: chaffeurstekorten, congestie	28%	32%	29%
Tekort aan logistiek personeel	21%	23%	27%
Tekort aan verpakkingsmaterialen	20%	19%	21%
Beperkte capaciteit lijndiensten luchtvracht	14%	15%	20%
Gebrek aan opslag	7%	7%	9%
Gebrek aan digitale infrastructuur in de keten	3%	3%	4%
Problematiek met infrastructuur binnenvaart	2%	1%	2%
Trein: capaciteit, reparaties schade agv weer	4%	2%	1%
Problematiek met kustwerken	1%	0%	0%

Meeste impact verstoringen

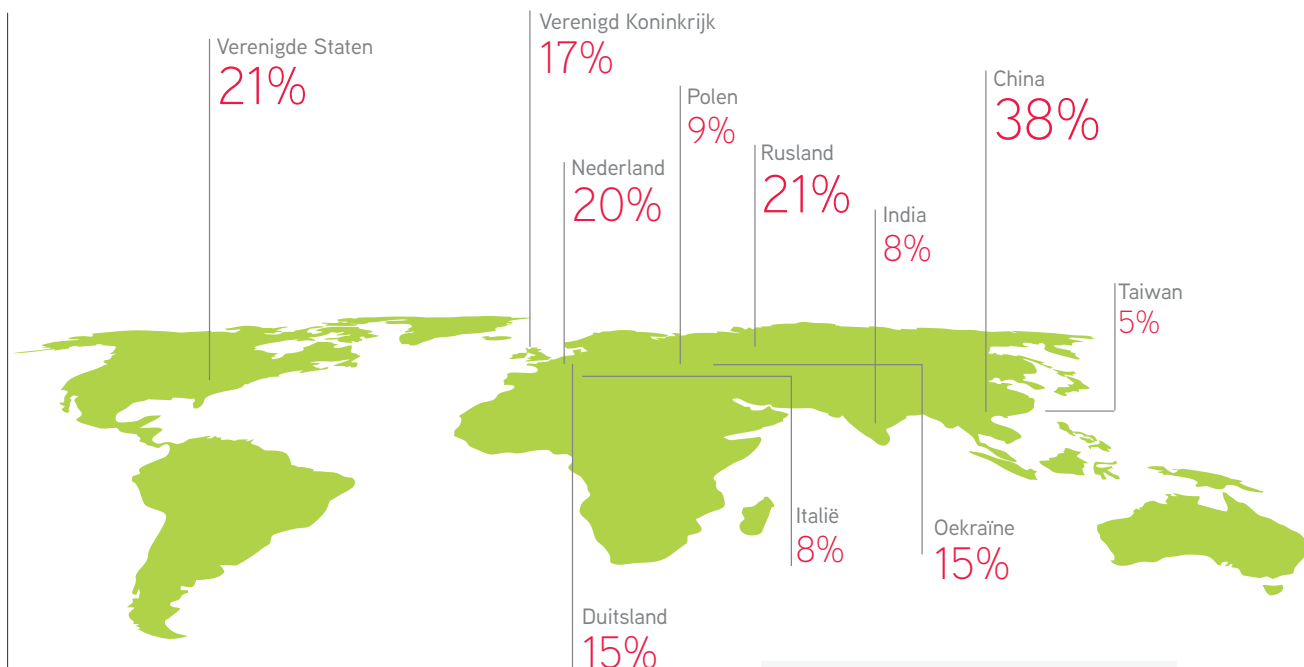
(basis: momenteel sprake van verstoringen)

- 1 Export
- 2 Import
- 3 Beide ongeveer gelijk
- 4 Geen opgave

Verstoringen hebben iets meer impact op import

Volgens 62% van de respondenten van bedrijven die verstoringen ervaren in de bedrijfsvoering hebben de verstoringen impact op de import en in 54% van de gevallen op de export. Dat verschilt niet wezenlijk van voorgaande metingen, maar we zien wel dat 'beide ongeveer gelijk' minder vaak wordt genoemd ten opzichte van januari 2022 en even vaak vergeleken met november 2021.

Top 25 landen met verstoringen goederenstromen

(basis: noemt logistiek als verstoring in de bedrijfsvoering)

Meeste verstoring nog steeds met China

Gevraagd aan de bedrijven die logistieke verstoringen noemden als verstoring van de bedrijfsvoering in welke landen ze het meest verstoringen in de goederenstromen ondervonden, levert China als duidelijke koploper op. In totaal werden 66 landen genoemd. Rusland is met stip op de derde plaats gekomen als land met verstoringen in de goederenstromen. Ook het aandeel bedrijven dat Oekraïne noemt in dit verband is duidelijk gestegen ten opzichte van voorgaande metingen. Alle overige resultaten zijn niet noemenswaardig veranderd.

Maand	nov	jan	mrt
China	45%	47%	38%
Verenigde Staten	25%	22%	21%
Rusland	6%	1%	21%
Nederland	24%	25%	20%
Verenigd Koninkrijk	24%	23%	17%
Duitsland	18%	13%	15%
Oekraïne	1%	2%	15%
Polen	0%	2%	9%
Italië	8%	12%	8%
India	13%	8%	8%
Frankrijk	11%	7%	7%
Brazilië	4%	4%	7%
België	12%	13%	5%
Taiwan	8%	8%	5%
Spanje	8%	5%	5%
Singapore	2%	4%	5%
Thailand	4%	7%	4%
Vietnam	9%	5%	4%
Hongkong	6%	5%	4%
Maleisië	5%	5%	4%
Canada	4%	5%	4%
Zuid-Korea	7%	3%	4%
Turkije	6%	3%	4%
Zuid-Afrika	6%	2%	4%
Litouwen	2%	2%	4%

VERWACHTE DUUR

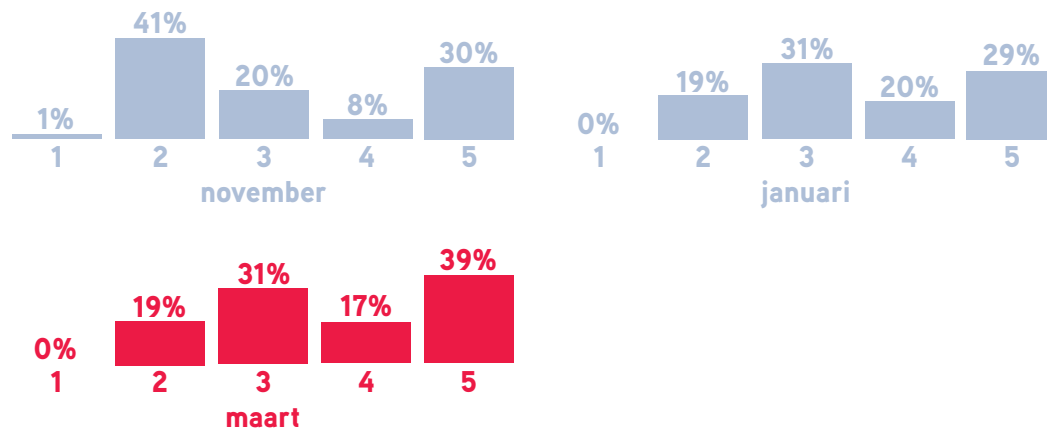
Verwachte duur verstoringen op de bedrijfsvoering

(basis: momenteel sprake van verstoringen op bedrijfsvoering)

- 1 Tot eind 2021
- 2 Tot in 2022
- 3 Tot in 2023
- 4 Tot na 2023
- 5 Geen opgave

Verwachte duur impact verstoringen opgeschoven

Ook voorgaande metingen zagen we dat een substantieel aandeel van de bedrijven met verstoringen in hun bedrijfsvoering geen inschatting konden maken over de duur van deze verstoringen. Deze maand is dat aandeel gestegen ten opzichte van voorgaande metingen. Met alles wat er momenteel gebeurt, wordt het voor steeds meer bedrijven lastig om een inschatting te maken over de duur van de verstoringen. Daarmee neemt de onzekerheid toe en dat is nooit een goed teken. De verdere inschatting van de duur verschilt niet wezenlijk van januari 2022. In november waren de respondenten nog duidelijk positiever over de verwachte duur van de verstoringen.

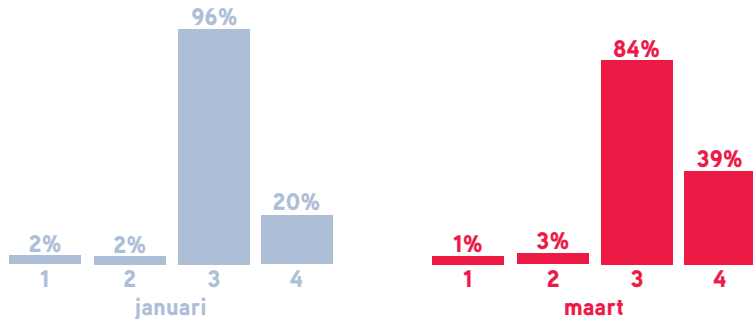

FINANCIËLE GEVOLGEN

Verandering betalingsgedrag afnemers door verstoringen

(basis: verstoringen zijn van invloed op betalingen afnemers)

- 1 Sneller
- 2 Op tijd
- 3 Later
- 4 Niet

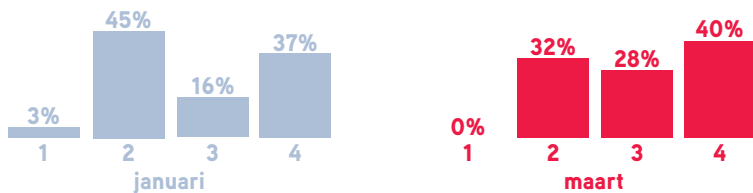
Niet betalende afnemers toegenomen

Aangezien het betalingseffect per afnemer verschillend kan zijn, konden respondenten meerdere antwoorden kiezen op de vraag welk effect de verstoringen hadden in het betalingsgedrag. Net als in de voorgaande metingen zien we dat in overgrote meerderheid van de gevallen latere betalingen aan de orde zijn. Wel zien we dat het aandeel 'later betalen' is afgenomen en het aandeel 'niet betalen' is toegenomen ten opzichte van voorgaande maanden. Dat is geen gunstige ontwikkeling.

Invloed verstoringen op faillissementen

(basis: momenteel verstoringen in de bedrijfsvoering)

- 1 Positief
- 2 Niet
- 3 Negatief
- 4 Geen opgave

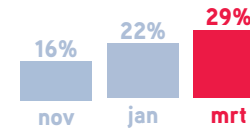

Toename invloed verstoringen op faillissementen

Van de 88% bedrijven die aangeven dat er sprake was van verstoringen denkt 28% dat de verstoringen een negatieve invloed zullen hebben op faillissementen in de sector, wat neerkomt op een negatieve verwachting bij 25% van het totaal aantal ondervraagde bedrijven. Volgens een iets grotere groep zal het geen invloed hebben en de meeste respondenten kunnen er geen uitspraak over doen. Ten opzichte van de voorgaande metingen zien we dat er minder bedrijven zijn die aangeven dat verstoringen geen effect hebben op faillissementen in de sector en meer bedrijven die van mening zijn dat het hier wel effect op zal hebben.

Geeft aan dat verstoringen invloed hebben op betalingen afnemers

(basis: momenteel sprake van verstoringen in de bedrijfsvoering)

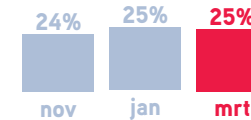

Invloed verstoringen op betalingen hoger

29% van de bedrijven waar momenteel sprake is van verstoringen in de bedrijfsvoering geeft aan dat deze verstoringen invloed hebben op betalingen van de afnemers, wat neerkomt op 25% van het totaal aantal bedrijven, wat hoger ligt ten opzichte van januari 2022 en november 2021.

Aandeel omzet dat verbonden is aan verstoord betalingsgedrag

(basis: verstoringen hebben invloed op betalingen afnemers)

Effect verstoorde betalingen op omzet onveranderd

De 29% bedrijven die aangeven dat er sprake is van verstoord betalingsgedrag als gevolg van de verstoringen geven gemiddeld aan dat deze verstoorde betalingen een kwart van de omzet raken, wat gelijk is aan voorgaande metingen.

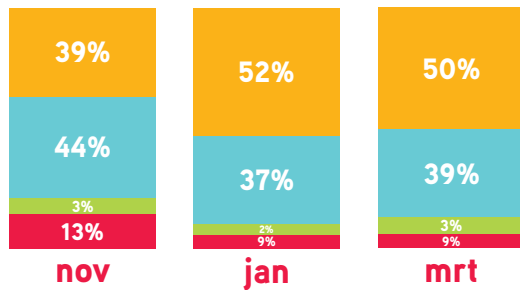

PERSONELE ONTWIKKELINGEN 1/2

Ontwikkeling ziekteverzuim ten opzichte van een jaar geleden

(Basis: allen)

- 1 Toegenomen
- 2 Onveranderd
- 3 Afgenomen
- 4 Geen opgave

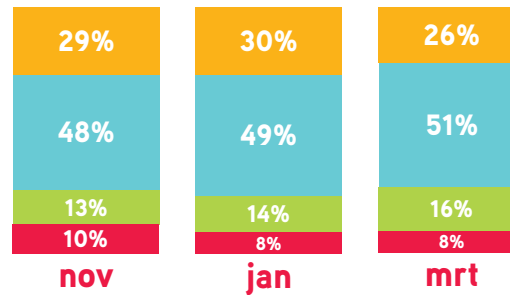
Ziekteverzuim gelijk aan twee maanden geleden

De helft van de bedrijven geeft aan dat het ziekteverzuim ten opzichte van vorig jaar is toegenomen en voor bijna twee op de vijf bedrijven is het onveranderd. Het aandeel bedrijven dat aangeeft dat het ziekteverzuim is afgenomen, is zeer bescheiden. Ten opzichte van januari zijn de resultaten gelijk gebleven. Ten opzichte van november is het aandeel bedrijven dat aangeeft dat het ziekteverzuim is toegenomen ten opzichte van een jaar geleden wel toegenomen.

Ontwikkeling aantal werknemers ten opzichte van een jaar geleden

(Basis: allen)

- 1 Toegenomen
- 2 Onveranderd
- 3 Afgenomen
- 4 Geen opgave

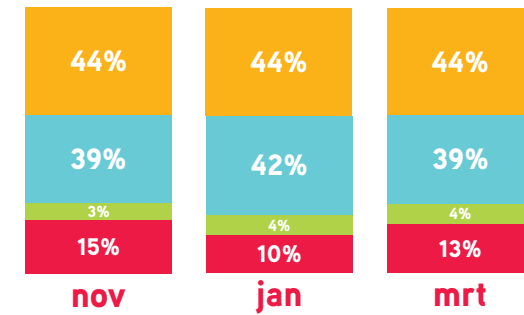
Stijging aantal werknemers gelijk gebleven

Ruim een kwart van de bedrijven geeft aan dat het aantal werknemers ten opzichte van vorig jaar is toegenomen. Het aandeel bedrijven dat aangeeft dat het aantal werknemers is afgenomen is een stuk kleiner. Voor de meeste bedrijven is het aantal werknemers gelijk gebleven. Alle resultaten zijn gelijk aan die de voorgaande metingen.

Ontwikkeling aantal vacatures ten opzichte van een jaar geleden

(Basis: allen)

- 1 Toegenomen
- 2 Onveranderd
- 3 Afgenomen
- 4 Geen opgave

Ongewijzigd aandeel met stijging aantal vacatures

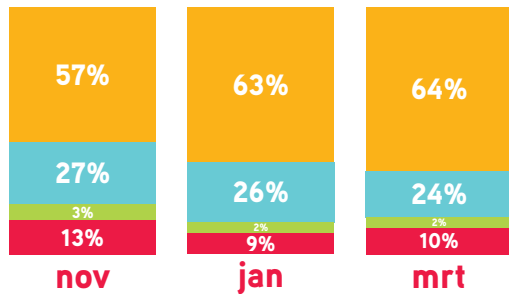
Ruim twee op de vijf bedrijven hebben momenteel meer vacatures open staan dan een jaar geleden. Een zeer bescheiden aandeel heeft het aantal zien afnemen en circa twee op de vijf bedrijven staan er op dit punt hetzelfde voor als een jaar geleden. Dat zegt overigens niets over het aantal vacatures dat ze momenteel open hebben staan. Het zijn alleen evenveel bedrijven als een jaar geleden. Ten opzichte van januari 2022 en november 2021 is er niets veranderd ten aanzien van de ontwikkeling van het aantal vacatures ten opzichte van een jaar geleden.

PERSONELE ONTWIKKELINGEN 2/2

Ontwikkeling personele kosten ten opzichte van een jaar geleden

(Basis: allen)

- 1 Toegenomen
- 2 Onveranderd
- 3 Afgenomen
- 4 Geen opgave

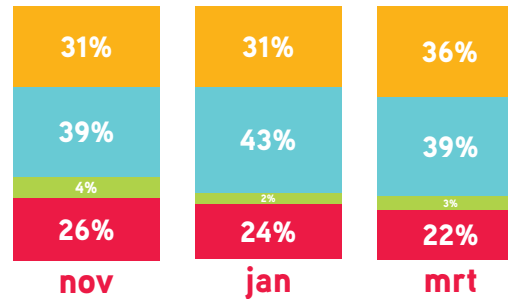
Stijging personele kosten onveranderd

Bij bijna twee op de drie op de vijf bedrijven zijn de personele kosten gestegen ten opzichte van een jaar geleden. We hebben al eerder gezien dat bij circa drie op de vier bedrijven de totale kosten waren gestegen en kunnen daaruit concluderen dat de stijging van de personele kosten daar een zeer groot deel van uitmaakt. Aangezien de totale kosten ten opzichte van de voorgaande metingen zijn gestegen en de personele kosten niet, betekent dat de stijging van de kosten in de afgelopen maanden andere oorzaken heeft dan stijging van personele kosten.

Ontwikkeling mismatch vraag en aanbod ten opzichte van een jaar geleden

(Basis: allen)

- 1 Toegenomen
- 2 Onveranderd
- 3 Afgenomen
- 4 Geen opgave

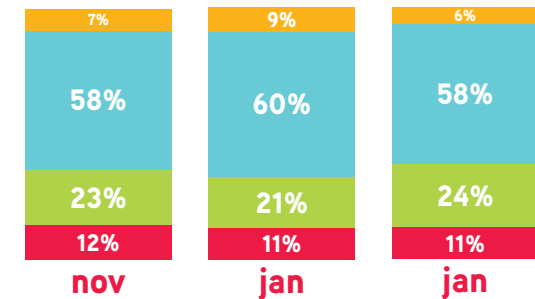
Ontwikkeling mismatch vraag en aanbod gelijk

Volgens ruim een derde van de bedrijven is de mismatch tussen vraag en aanbod momenteel groter dan een jaar geleden. Het is niet voor niks dat ook het aantal vacatures bij veel bedrijven is gestegen. Circa twee op de vijf bedrijven zijn van mening dat er op dit punt niets is veranderd en ruim een vijfde moet het antwoord schuldig blijven. Geschetste ontwikkeling verschilt niet noemenswaardig van die van de voorgaande metingen.

Ontwikkeling kwaliteit personeel ten opzichte van een jaar geleden

(Basis: allen)

- 1 Toegenomen
- 2 Onveranderd
- 3 Afgenomen
- 4 Geen opgave

Kwaliteit personeel onveranderd

Bijna een kwart van de ondervraagde bedrijven geeft aan dat de kwaliteit van het personeel is afgenomen ten opzichte van een jaar geleden en dat zijn er 4x zo veel als bedrijven die een toename van de kwaliteit hebben geconstateerd. Een ruime meerderheid ziet geen verschil in de kwaliteit van het personeel ten opzichte van een jaar geleden. Alle resultaten zijn gelijk aan die van januari 2022 en november 2021.